Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Elizaveta Buzu
Dosarul nr. 21r-86/23
1-21097251-02-21r-13012023

D E C I Z I E
În numele Legii

04 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă ***Oxana Robu***
Judecătorii ***Stelian Teleucă și Silvia Gîrbu***

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul condamnatului Guțu Ivan declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 noiembrie 2022, prin care a fost respinsă plângerea condamnatului Guțu Ivan, înaintată împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 30.06.2021 – 30.11.2022;
Instanța de recurs: 13.01.2023 – 04.03.2024.
Procedura de citare legală a fost efectuată.
Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 447-448 Cod de Procedură penală, a procedat la examinarea cauzei penale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău, a –

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 noiembrie 2022*, plângerea condamnatului Guţu Ivan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile

condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. *Pentru a se pronunța cu încheierea dată, instanța de fond a reținut că*, la data de 28 iunie 2021, Guțu Ivan, a înaintat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473^4 alin. (5), (6) din Codul de procedură penală.

3. Solicită condamnatul constatarea condițiilor de detenție, care afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din Penitenciarul 15 – Cricova pe perioada deținerii până în prezent, reducerea termenului de pedeapsă.

Solicitările recurentului:

4. *Împotriva acestei încheieri, recurs a declarat condamnatul Guțu Ivan prin care a solicitat admiterea recursului,* casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 30 noiembrie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că cele invocate de către reprezentantul penitenciarului în raport nu corespund adevărului, precum și faptul că fiecărui deținut îi revin mai puțin de 4 m^2, atât cât prevede legea.

Argumentele părților:

5. Cu referire la procedura de judecare a cauzei, Colegiul penal menționează că, prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) în vigoare din 22.08.2023 au fost operate modificări la art. 437-449 Cod de procedură penală.

6. Potrivit noilor modificări operate la art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

7. Respectând art. 447 alin. alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

8. Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, ţinând cont de opinia participantului la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite cererea de recurs a condamnatului Guțu Ivan, cu casarea parțială a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 noiembrie 2022 și

remiterea cauzei penale la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

9. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

10. În conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

11. În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral şi ia una din următoarele soluţii, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

12. Instanţa, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat aceste prevederi şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

13. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanța de fond, ceea ce a dus la nerespectarea întru totul a dreptului condamnatului la un proces echitabil, în sensul că ultimul nu a beneficiat în deplină măsură de o anchetă efectivă, nefiind solicitate actele întru argumentarea soluției de admitere/respingere a cerințelor înaintate de către condamnatul Guțu Ivan împotriva administrației instituției penitenciare cu privier cu condițiile de detenție din enitenciarul nr. 15 Cricova.

14. În contextul normelor citate supra, Colegiul Penal atestă că concluzia instanței de fond referitor la respingerea ca fiind neîntemeiată plângerea condamnatului Guțu Ivan privind aplicarea prevederilor art. 473^2-473^4 Cod procedură penală pentru condițiile de detenție în care s-a deținut în Penitenciarul nr. 15 Cricova nu poate fi reținută, deoarece, condamnatul are dreptul să înainteze plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

15. Conform materialelor cauzei se stabilește că, prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 24.11.2006, Guţu Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunilor prevăzute de art. art. 164 alin. (2) lit. d), 360 alin. (2), 171 alin. (3) lit. b), f), 145 alin. (3) lit. d), h), i) Cod penal, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru

concurs, ultimului i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 30 (treizeci) de ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

16. Prin decizia Curţii de Apel Bender din 25.01.2007 a fost menţinută, fără modificări, sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 24.11.2006.

17. Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 09.07.2008 a fost menţinută, fără modificări, decizia Curţii de Apel Bender din 25.01.2007.

18. Totodată, actele cauzei denotă că, plângerea condamnatului Guțu Ivan a fost adresată la 28.06.2021, când condamnatul se deţinea în Penitenciarul nr. 15 Cricova și unde se deține până în prezent, iar potrivit rapoartelor Comitetului pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante (CPT), cât şi a practicii CEDO, în ceea ce priveşte condiţiile sanitare, iluminarea şi ventilarea, aceste probleme persistă în majoritatea încăperilor locative ale penitenciarelor din Republica Moldova, *excepţie fiind instituţia penitenciară nr. 1 din Taraclia, nr. 7 – Rusca şi nr. 17 din Rezina*, prin urmare în Penitenciarul nr. 15 Cricova persistă condițiile inumane și degradante invocate de condamnatul Guțu Ivan.

19. Mai mult ca atât, având Raportul anual de activitate pentru anul 2017, întocmit de Consiliul pentru Prevenirea Torturii potrivit căruia nivelul de supraaglomerare observat de CpPT într-un număr de celule este inacceptabil, iar potrivit Raportului de bilanț al activității sistemului penitenciar pentru anul 2017, urmare a ultimei evaluări a capacității de cazare a sistemului penitenciar s-a stabilit că, în prezent în condiții de 4 m^2, în instituțiile penitenciare pot fi plasate 6735 de persoane, față de 8 7635 de persoane câte se deținеau la 31.12.2017. Totuși, luând în considerare necesitatea repartizării pe interior a deținuților pe categorii separate, conform prevederilor art. 205 Cod de executare al RM, se înregistrează aproximativ 5000 de persoane deținute în condiții de supraaglomerare.

20. În conformitate cu art. 473^4 alin. (1) Cod procedură penală, la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.

21. În contextul dat, instanța de recurs atestă că, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise, precum și să stabilească condițiile de deținere a condamnatului Guțu Ivan din Penitenciarul nr. 15-Cricova și anume să indice în ce celule a fost deținut, pe ce perioadă, câți m^2 dețin aceste celule și câte persoane sunt deținute în celulele indicate, prin urmare să facă o analiză detaliată toturor circumstanțelor, dar nu să preia informația oferită de administrația instituției penitenciare care conțin date generale și nu reflectă toate

circumstanțele necesare care urmează a fi stabilite la examinarea a astfel de plângeri.

22. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependenţă de probele acumulate, să pronunţe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces, cât și în cererile de recurs, cu probele anexate.

23. Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se admite recursul condamnatului Guțu Ivan, se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 noiembrie 2022 cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei Oxana Robu

Judecătorii Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu